

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	3
Wabo	3
8.40- en 8.42-AMVB's	9
Waterwet	9
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	11
Sociale zekerheid overig	12
Bestuursrecht overig	13
APV	13
AVG	14
Belastingdienst-Toeslagen	15
Huisvesting	16
Naturalisatie	16
Studiefinanciering	19
Wet arbeid vreemdelingen	20
Wet open overheid/Wet openbaarheid van bestuur	21
Vreemdelingenrecht	23
Asiel	23
Richtlijnen en verordeningen	25

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 991

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 08-09-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:6543](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Halderberge, het college.

Awb 1:3

Wet open overheid (Woo)

BESLUIT. WOO. Ten tijde van de Wob was het vaste rechtspraak van de ABRS – de hoogste bestuursrechter in dit soort zaken – dat de plicht tot openbaarmaking op grond van de Wob geen betrekking heeft op informatie die al openbaar is. Een reactie op een verzoek om stukken openbaar te maken die al openbaar zijn, is niet op rechtsgevolg gericht en daarom geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid van de Awb. Geoordeeld wordt dat dit ook van toepassing is op verzoeken op grond van de Woo.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Wet open overheid/Wet openbaarheid van bestuur” (JnB 2023, 1013).

JnB 2023, 992

Rechtbank Overijssel, 27-11-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:4800](#)

college van gedeputeerde staten van Overijssel, verweerder.

Awb 1:2

Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) 2.7 lid 2

BELANGHEBBENDE. Buiten behandeling laten handhavingsverzoek Wnb. I.c. zijn eiseres 1 en eiseres 2 terecht niet als belanghebbenden aangemerkt door GS. De statutaire belangen van eiseres 1 en eiseres 2 zien op het behartigen van de belangen van de agrarische sector. Eisers hebben aangevoerd dat agrariërs ook natuurbeheer uitvoeren en dat hun belangen verknoopt zijn met de belangen die de Wnb beoogt te beschermen. Wat hier verder ook van zij, de primaire doelstelling van een agrariër is niet het uitvoeren van natuurbeheer.

JnB 2023, 993

MK CRvB, 07-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2102](#)

dagelijks bestuur Werk en Inkomen Lekstroom.

Awb 4:17, 6:12 lid 2

DWANGSOM EN BEROEP BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank het beroep niet tijdig beslissen terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard. De brief van appellant is geen ingebrekestelling. Weliswaar is duidelijk welke aanvraag appellant in deze brief aan de orde stelt, maar uit de brief kan niet worden afgeleid dat appellant zich op het standpunt stelt dat het bestuursorgaan niet tijdig op de aanvraag heeft beslist. Daarvoor is de woordkeuze te vrijblijvend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 994

ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4402](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

Bestemmingsplan

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. PROCESBELANG. Weigering omgevingsvergunning dakopbouw wegens strijd met het bestemmingsplan. I.c. wordt geoordeeld dat [appellant] ook onder de werking van het nieuwe planologische regime belang kan hebben bij een oordeel van de Afdeling over met name de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het bouwplan. De Afdeling ziet niet in waarom [appellant] geen belang (meer) zou hebben bij een oordeel van de bestuursrechter over de vraag of de aangevallen uitspraak in rechte stand kan houden.

[...] 1. [...] [appellant] wil een dakopbouw realiseren en het dakterras uitbreiden. [...] Op 1 februari 2021 heeft [appellant] hiervoor een aanvraag om een omgevingsvergunning ingediend.[...]

2. Bij besluit van 3 mei 2021, zoals dat in stand is gelaten bij het besluit op bezwaar van 9 december 2021, heeft het college geweigerd om een omgevingsvergunning te verlenen. Volgens het college is het bouwplan in strijd met artikel 19.2.2, aanhef onder a, van de planregels in samenhang gezien met de verbeelding, omdat de maximaal toegestane bouwhoogte wordt overschreden. Het college is verder niet bereid met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) in samenhang gezien met artikel 25, onder a, onder 5 en 7, van de planregels van het plan af te wijken. [...]

[...] Procesbelang

4. Het college heeft ter zitting aangevoerd dat [appellant] geen belang meer heeft bij de beoordeling van het hoger beroep. Wat [appellant] wenst te bereiken, namelijk onder meer het alsnog verlenen van een omgevingsvergunning voor onder meer het realiseren van een dakopbouw, is volgens het college niet mogelijk. Het wijst er daarbij op dat de aanvraag van 1 februari 2021 bij een nieuwe heroverweging zou moeten worden getoetst aan het nieuw geldende bestemmingsplan "Museumkwartier - Valeriusbuurt 2022". Dit staat volgens het college minder toe dan het oude, omdat bijvoorbeeld de kapvorm van het pand niet gewijzigd mag worden. Een dakopbouw is gelet hierop en op de beleidsregels niet meer mogelijk, zo stelt het college.

4.1. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat [appellant] geen belang meer heeft bij een beoordeling van zijn hoger beroep. Dat het college zich op het standpunt stelt dat het vigerende bestemmingsplan eraan in de weg staat dat [appellant] een vergunning verleend wordt voor een dakopbouw, neemt niet weg dat [appellant] ook onder de werking van het nieuwe planologische regime belang kan hebben bij een oordeel van de Afdeling over met name de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het bouwplan. Dat oordeel zou namelijk ook van betekenis kunnen zijn als het nieuwe regime geen mogelijkheid biedt tot een zogenoemde binnenplanse afwijking maar alleen een mogelijkheid tot buitenplanse afwijking bestaat, nog daargelaten dat dit bestemmingsplan nog niet onherroepelijk is geworden. Bovendien ziet de vergunningaanvraag niet alleen op het realiseren van een dakopbouw, maar ook op een uitbreiding van het dakterras alsmede het aanbrengen van twee extra zonnepanelen, een hybride warmtepomp en een daktuin. Niet op voorhand kan worden geconcludeerd dat onder het nieuwe bestemmingsplan voor de gehele aanvraag van 1 februari 2021 geen vergunning kan worden verleend. De Afdeling ziet daarom niet in waarom [appellant] geen

belang (meer) zou hebben bij een oordeel van de bestuursrechter over de vraag of de aangevallen uitspraak in rechte stand kan houden. Het hoger beroep van [appellant] is derhalve ontvankelijk. [...]

JnB 2023, 995

ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4400](#)

college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, onder c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) 2.17

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. PLANREGEL. ACTIVITEITENBESLUIT. I.c. wordt geoordeeld dat het college het geluidvoorschrift uit artikel 8.3.1 van de planregels niet buiten toepassing heeft mogen laten. Omwille van de rechtszekerheid dienen planregels letterlijk te worden uitgelegd. De bepaling bevat weliswaar een strengere norm dan artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit, maar doet zich geen strijd met een hogere rechtsnorm voor. Het bestemmingsplan mag strengere regels en normen bevatten dan het Activiteitenbesluit

[...] Bij besluit van 30 november 2020 heeft het college aan [vergunninghoudster] een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een woning met berging en carport [...].

Bij besluit van 19 maart 2021 heeft het college aan [vergunninghoudster] een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van twee woningen met berging [...]

[...] Mocht het geluidvoorschrift uit artikel 8.3.1 van de planregels buiten toepassing worden gelaten?

[...] 7.1. Het college heeft in het besluit van 30 november 2020 en het besluit van 19 maart 2021 overwogen dat de vergunningaanvragen niet in strijd zijn met artikel 8.3.1 van de planregels. In het besluit van 29 april 2021 en het besluit van 2 augustus 2021 heeft het college daartoe nader toegelicht dat het bepaalde in artikel 8.3.1 van de planregels buiten toepassing is gelaten. De rechtbank heeft het college gevolgd in dit standpunt.

Naar het oordeel van de Afdeling bestaat er op zichzelf geen twijfel over dat de raad van de gemeente artikel 8.3.1 van de planregels, gelezen in combinatie met de daarbij behorende bijlage, per abuis heeft vastgesteld zoals de bepaling nu luidt. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat het zeer ongebruikelijk is om de maximale binnenwaarden van geluid te relateren aan zogenoemde piekniveaus op de gevel in plaats van aan het langtijdgemiddelde niveau. Verder is van belang dat de bepaling zoals die nu luidt, tot gevolg heeft dat een extreem hoge mate van gevelisolatie voor woningen zou moeten plaatsvinden. Dit neemt niet weg dat de voorgenoemde bepaling, gelezen in samenhang met de tabel in bijlage 1 behorende bij de planregels, niet kan worden aangemerkt als kennelijke verschrijving.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 23 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3579](#), onder 15.2), dienen planregels omwille van de rechtszekerheid letterlijk te worden uitgelegd. Dat de toepassing van de geluidnormen uit het plan tot gevolg heeft dat in dit geval geluidwerende voorzieningen ter waarde van 41 dB(A) zouden moeten aangebracht om aan de maximale binnenwaarde te voldoen, zoals het college heeft toegelicht, en dat dit technisch moeilijk realiseerbaar is en mogelijk een ongewenst woon- en leefklimaat oplevert, doet daaraan niet af. Verder bevat de bepaling weliswaar een strengere norm dan artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit, maar doet zich geen strijd met een hogere rechtsnorm voor. Het college heeft zich bij de behandeling van het beroep op zichzelf terecht op het standpunt gesteld dat het Activiteitenbesluit een besluit van hogere orde is dan het bestemmingsplan. Zoals de Afdeling eerder in de uitspraak van 19 augustus 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1954](#), heeft vastgesteld, wordt de goede ruimtelijke ordening waar het gaat om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat echter niet exclusief genormeerd door het

Activiteitenbesluit. Er is geen regel die voorschrijft dat bepalingen uit het Activiteitenbesluit in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning rechtstreekse werking hebben. Het bestemmingsplan mag dus strengere regels en normen bevatten dan het Activiteitenbesluit. Het vorenstaande leidt de Afdeling tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college artikel 8.3.1 van de planregels buiten toepassing heeft mogen laten en dat de bouwplannen in zoverre voldoen aan het bestemmingsplan. Het college heeft de door [vergunninghoudster] aangevraagde omgevingsvergunningen in zoverre ten onrechte verleend. Het verlenen van een omgevingsvergunning voor de bouwplannen zou in dit geval slechts mogelijk zijn als de procedure voor vergunningverlening als bedoeld in artikel 2.12 eerste lid, aanhef onder a, onder 3° van de Wabo wordt gevolgd, of als de raad het bestemmingsplan herziet. [...]

JnB 2023, 996

MK ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4421](#)

college van burgemeester en wethouders van Waalwijk.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:84

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 1°

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BELEIDSREGELS HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN. BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN. Omgevingsvergunning voor het in strijd met het bestemmingsplan gebruiken van een pand voor kamergewijze verhuur aan zestien personen. I.c. is inzichtelijk gemaakt dat omwonenden ernstige overlast ervaren ten gevolge van de activiteit. Het handelen overeenkomstig het geldende beleid heeft onder de voorliggende omstandigheden onevenredige gevolgen voor omwonenden. De rechtbank heeft terecht, zij het op andere gronden, geoordeeld dat sprake was van bijzondere omstandigheden en dat het college daarom had moeten afwijken van de 2e wijziging van de Beleidsregels.

[...] Bij besluit van 6 mei 2019 heeft het college een omgevingsvergunning verleend aan [appellant] voor het in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan gebruiken van het pand aan de [locatie 1] in Waalwijk ten behoeve van kamergewijze verhuur aan zestien personen.

[...] 12.1. Niet in geschil is dat het pand voor kamergewijze verhuur wordt gebruikt. Op basis van het overgangsrecht in artikel 12 van de 3e wijziging van de Beleidsregels gold ten tijde van het nemen van de besluiten op bezwaar de 2e wijziging van de Beleidsregels. Dat is tussen partijen ook niet in geschil. [partij] hebben bij de rechtbank aangevoerd dat het college bij het nemen van de beslissingen op bezwaar had moeten anticiperen op het nieuwe beleid, zoals is vastgelegd in de 4e wijziging van de Beleidsregels. Op 12 september 2019 was namelijk een motie aangenomen die inhield dat de 3e wijziging van de Beleidsregels zodanig moest worden aangepast dat huisvestingscategorie 2 in gemengd gebied komt te vervallen. In hoger beroep is de vraag aan de orde of sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 4:84 van de Awb die maken dat het handelen in overeenstemming met de beleidsregel zoals vastgelegd in de 2e wijziging gevolgen heeft die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

12.2. Artikel 7:11, eerste lid, van de Awb bepaalt dat op grondslag van het bezwaar een heroverweging van het bestreden besluit plaatsvindt. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat het daarbij gaat om een zogeheten volledige heroverweging. Als uitgangspunt geldt daarbij dat bij het nemen van een besluit op bezwaar het recht wordt toegepast zoals het op dat moment geldt. Dit geldt ook voor beleidsregels. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 7 december

2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3594](#). De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat het college de

voorgenomen beleidswijziging had moeten beoordelen als een bijzondere omstandigheid in de zin van artikel 4:84 van de Awb die maakt dat het college van de 2e wijziging van de Beleidsregels moest afwijken. In het algemeen geldt immers dat bij het nemen van een besluit op bezwaar het recht wordt toegepast zoals het op dat moment geldt. [appellant] heeft terecht aangevoerd dat de rechtbank dit in zoverre niet heeft onderkend, maar dat leidt niet tot het door hem gewenste resultaat.

12.3. Naar het oordeel van de Afdeling is wel om andere redenen sprake van bijzondere omstandigheden op grond waarvan het college had moeten afwijken van de 2e wijziging van de Beleidsregels. In het beroepschrift is inzichtelijk gemaakt dat omwonenden ernstige overlast ervaren ten gevolge van de activiteit. Er is een lijst overgelegd met alle meldingen over de door omwonenden ervaren overlast. Het gebrekkige beheer is daarvan een onderdeel, maar met name het verblijf van zoveel personen in het pand legt druk op de woonomgeving van de omwonenden en leidt tot ernstige overlast. In de stukken staat dat de woning niet geschikt is om met zoveel personen te bewonen. Het pand is aan beide zijden gelegen kort op de overige bebouwing en er is een gemeenteschappelijke achterom waar omwonenden ook gebruik van moeten maken. De meldingen wijzen verder niet op incidenten, maar op structurele overlast op het gebied van geluid, parkeren, afval en verstoring van de openbare orde. Zo beschikt het pand niet over eigen parkeerplaatsen en is sprake van geluidhinder vanwege de aanwezigheid van zoveel personen tegelijkertijd in en om het pand. Deze overlast duurt blijkbaar onverminderd voort, ondanks meldingen bij zowel het college, de politie als de beheerder. In dit kader is mede van betekenis dat de vergunningvoorschriften - gelet op de hoeveelheid overlastmeldingen en tevens de aard van die meldingen - onvoldoende waarborgen bieden voor een goed woon- en leefklimaat ter plaatse. De verwijzing naar de uitspraken van 23 december 2020 en van 2 augustus 2011, leidt niet tot een ander oordeel. Hoewel de voorschriften handhaafbaar zijn en in die zin op zichzelf voldoen, bieden deze in dit geval geen oplossing, zo is gebleken. Dit is dus niet slechts een aspect van handhaving, omdat de door omwonenden ervaren overlast verband houdt met de aard van de activiteit en de situering van de woning waarin deze plaatsvindt. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het handelen overeenkomstig het geldende beleid onder deze omstandigheden onevenredige gevolgen voor omwonenden. De conclusie is dat de rechtbank terecht, zij het op andere gronden, heeft geoordeeld dat sprake was van bijzondere omstandigheden en dat het college daarom had moeten afwijken van de 2e wijziging van de Beleidsregels. [...]

JnB 2023, 997

ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4404](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) afdeling 3.4

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder c, 6.1

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) 2.17, 2.18

WABO. HANDHAVING. GELUIDSOVERLAST. KINDERDAGVERBLIJF. I.c. wordt geoordeeld dat de omgevingsvergunning op grond waarvan volgens het college in afwijking van het bestemmingsplan in de woning een kinderdagverblijf en bijbehorende binnentuin zijn toegestaan, niet in werking is getreden. Er was dus sprake van overtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo op grond waarvan het college bevoegd was tot handhavend optreden tegen het kinderdagverblijf. ACTIVITEITENBESLUIT. In artikel 2.18, eerste lid, onder i, staat uitdrukkelijk en zonder voorbehoud "stemgeluid van kinderen", zodat

er geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat hieronder ook andere geluiden moeten worden begrepen. Het college heeft i.c. ten onrechte niet onderzocht of de andere geluiden dan het stemgeluid van kinderen in de binnentuin bij het kinderdagverblijf voldoen aan de geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid, van het Activiteitenbesluit.

[...] 1.1. Op [...] heeft [appellante] het college verzocht om handhavend op te treden tegen de geluidsoverlast die wordt veroorzaakt door het gebruik van de woning en de bijbehorende binnentuin als kinderdagverblijf. Bij het besluit van 4 maart 2021 heeft het college het handhavingsverzoek afgewezen, omdat er volgens hem geen overtreding is waartegen hij handhavend kan optreden. Bij het besluit op bezwaar van 13 oktober 2021 is deze afwijzing in stand gebleven. [...]

[...] Strijd met het bestemmingsplan

[...] 4.1. Vaststaat dat het ter plaatse geldende bestemmingsplan een kinderdagverblijf in de woning en de bijbehorende binnentuin niet toestaat. Volgens het college is deze afwijking van het bestemmingsplan echter toegestaan op grond van de omgevingsvergunning van 11 juli 2018. De rechtbank is het college hierin gevolgd.

4.2. De Afdeling stelt voorop dat de rechtmatigheid van het besluit van 11 juli 2018 tot verlening van de omgevingsvergunning in deze procedure over de weigering van het college om handhavend op te treden tegen het kinderdagverblijf, niet ter beoordeling voorligt. [...]

4.3. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat bij het besluit van 11 juli 2018 ook een vergunning is verleend voor het gebruik van de binnentuin ten behoeve van het kinderdagverblijf. [...]

[...] 4.6. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, moet het ervoor worden gehouden dat het besluit van 11 juli 2018 is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Awb. Op blz. 3 en 4 van het besluit is namelijk uitdrukkelijk vermeld dat het besluit is voorbereid met toepassing van die afdeling en dat het ontwerp van het besluit ter inzage heeft gelegen van 24 mei 2018 tot en met 5 juli 2018. Voorbereiding van het besluit met toepassing van afdeling 3.4 van de Awb was ook vereist op grond van artikel 3.10, eerste lid, van de Wabo, reeds omdat de aangevraagde omgevingsvergunning mede zag op het brandveilig gebruiken van een bouwwerk als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder d, van de Wabo. Dat het college na het nemen van het besluit van 11 juli 2018, in een publicatie op 18 juli 2018, heeft medegedeeld dat het besluit met de reguliere procedure is voorbereid, kan niet tot het oordeel leiden dat het besluit van 11 juli 2018 daarmee niet meer met toepassing van afdeling 3.4 van de Awb is voorbereid. Voor de vraag met welke procedure dat besluit is voorbereid is de inhoud van dat besluit en de procedure voorafgaand aan het nemen van dat besluit bepalend, niet de latere publicatie van 11 juli 2018.

Niet gebleken is dat het besluit van 11 juli 2018 ter inzage is gelegd overeenkomstig artikel 3:44, eerste lid, onderdeel a, van de Awb. Dit betekent dat de beroepstermijn tegen dit besluit niet is aangevangen en dus ook niet is afgelopen, zodat, gelet op artikel 6.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo, het besluit van 11 juli 2018 (nog) niet in werking is getreden.

4.7. Nu het besluit van 11 juli 2018 niet in werking is getreden, werden de woning en bijbehorende tuin ten tijde van het besluit van 13 oktober 2021 in strijd met het bestemmingsplan gebruikt als kinderdagverblijf. Anders dan waarvan het college en de rechtbank zijn uitgegaan, was er dus sprake van overtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo, op grond waarvan het college bevoegd was tot handhavend optreden tegen het kinderdagverblijf. Het besluit van 13 oktober 2021 is in zoverre in strijd met artikel 3:2 van de Awb onzorgvuldig voorbereid en berust in zoverre in strijd met artikel 7:12 van de Awb niet op een deugdelijke motivering. [...]

[...] Strijd met het Activiteitenbesluit milieubeheer

[...] 5.1. Op grond van artikel 2.17, eerste lid, van het Activiteitenbesluit gelden voor het

kinderdagverblijf bepaalde geluidgrenswaarden. Op grond van artikel 2.18, eerste lid, aanhef en onder i, van het Activiteitenbesluit blijft het stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein dat onderdeel is van een instelling voor kinderopvang buiten beschouwing bij het bepalen van de geluidsniveaus als bedoeld in artikel 2.17. De geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid, gelden dus niet voor het stemgeluid van kinderen in de binnentuin. [appellante] voert echter terecht aan dat deze uitzondering enkel geldt voor het stemgeluid van kinderen en dat andere geluiden zoals het stemgeluid van volwassenen en geluiden die worden veroorzaakt door handelingen met voorwerpen, wel moeten voldoen aan de geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid. In artikel 2.18, eerste lid, onder i, staat uitdrukkelijk en zonder voorbehoud "stemgeluid van kinderen", zodat er geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat hieronder ook andere geluiden moeten worden begrepen. Het college heeft ten onrechte niet onderzocht of de andere geluiden dan het stemgeluid van kinderen in de binnentuin bij het kinderdagverblijf voldoen aan de geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, in het bijzonder de geluidgrenswaarde van 70 dB(A) voor het maximale geluidsniveau. [appellante] stelt terecht dat het mogelijk is om tijdens een geluidmeting vast te stellen of een optredend maximaal geluidsniveau wordt veroorzaakt door het stemgeluid van kinderen of door een ander geluid. Dat kan bijvoorbeeld door tijdens de meting te registreren welk geluid veroorzaakt dat op een bepaald moment een geluidpiek optreedt.

Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank ten onrechte niet onderkend dat het college het besluit van 13 oktober 2021 in strijd met artikel 3:2 van de Awb niet zorgvuldig heeft voorbereid door niet te onderzoeken of het kinderdagverblijf voldoet aan de op grond van het Activiteitenbesluit geldende geluidgrenswaarden. [...]

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "8.40- en 8.42-AMvB's" (JnB 2023, 999).

JnB 2023, 998

Rechtbank Den Haag, 03-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:18214](#)

college van burgemeester en wethouders van Zoetermeer, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder c, 2.12 lid 1 aanhef en onder a onder 2°

Omgevingsverordening Zuid-Holland (Omgevingsverordening) 6.13

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. OMGEVINGSVERORDENING. I.c. wordt geoordeeld dat voor de uitleg van artikel 6.13, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingsverordening niet alleen naar de tekst worden gekeken, maar ook naar het doel en de context van de regeling. De jurisprudentie waarnaar verweerder verwijst ziet op de uitleg van de regels van bestemmingsplannen. Daar vereist de rechtszekerheid een letterlijke uitleg van de tekst, omdat deze planregels onderdeel zijn van het limitatief-imperatief toetsingskader voor een omgevingsvergunning voor de activiteit 'bouwen'. De tekst van een verordening is geen onderdeel van dat toetsingskader. Artikel 6.13, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingsverordening moet daarom worden uitgelegd zoals ieder algemeen verbindend voorschrift. En daarbij zijn het doel en de context van de regeling wel degelijk van belang. Verwijzing naar ABRs 20-05-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1272](#), r.o. 14.4.

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- Voorzieningenrechter rechtbank Den Haag, 17-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:17625](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2023, 999

ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4404](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) 2.17 lid 1, 2.18 lid 1 aanhef en onder i

ACTIVITEITENBESLUIT. Afwijzing verzoek om handhavend op te treden tegen de geluidsoverlast veroorzaakt door het gebruik als kinderdagverblijf van een woning en de bijbehorende binnentuin. I.c. heeft het college ten onrechte niet onderzocht of de andere geluiden dan het stemgeluid van kinderen in de binnentuin bij het kinderdagverblijf voldoen aan de geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, in het bijzonder de geluidgrenswaarde van 70 dB(A) voor het maximale geluidsniveau. Op grond van artikel 2.18, eerste lid, aanhef en onder i, van het Activiteitenbesluit blijft het stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein dat onderdeel is van een instelling voor kinderopvang buiten beschouwing bij het bepalen van de geluidsniveaus als bedoeld in artikel 2.17. De geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid, gelden dus niet voor het stemgeluid van kinderen in de binnentuin. [Appellante] voert echter terecht aan dat deze uitzondering enkel geldt voor het stemgeluid van kinderen en dat andere geluiden zoals het stemgeluid van volwassenen en geluiden die worden veroorzaakt door handelingen met voorwerpen, wel moeten voldoen aan de geluidgrenswaarden in artikel 2.17, eerste lid. In artikel 2.18, eerste lid, onder i, staat uitdrukkelijk en zonder voorbehoud "stemgeluid van kinderen", zodat er geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat hieronder ook andere geluiden moeten worden begrepen.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 997).

Overige jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Voorzieningenrechter rechtbank Overijssel, 27-11-2027,

[ECLI:NL:RBOVE:2023:4794](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2023, 1000

MK ABRs, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4411](#)

dagelijks bestuur van het waterschap Limburg.

Waterwet 7.14 lid 1, 7.15

WATERWET. NADEELCOMPENSATIE. Afwijzing verzoeken om nadeelcompensatie. I.c. wordt geoordeeld dat het toepassingsbereik van artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet niet

beperkt is tot actief overheidshandelen, maar is, mede gelet op de bedoeling van de wetgever om een algemene regeling voor de afhandeling van schade te bieden, denkbaar dat ook een (andere) vorm van schadeveroorzakend overheidshandelen onder omstandigheden als schadeoorzaak als bedoeld in artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet kan worden aangemerkt. Artikel 7.15 van de Waterwet beoogt niet het toepassingsbereik van artikel 7.14, eerste lid, te beperken. Bij wateroverlast of overstromingen, anders dan door (het moeten gedogen van) de tijdelijke berging van water in een bergingsgebied als bedoeld in artikel 7.15, kan artikel 7.14, eerste lid, een grondslag bieden voor vergoeding van schade.

Besluiten waarbij het dagelijks bestuur verzoeken van [appellant sub 1] en anderen om nadeelcompensatie heeft afgewezen. [...]

10. In hoger beroep is in geschil of de door [appellant sub 1] en anderen gestelde oorzaak van de schade onder de reikwijdte van artikel 7.15 van de Waterwet valt en zo ja, of er een oorzakelijk verband is tussen die oorzaak en de schade.

uitleg van artikel 7.15 van de Waterwet

11. Volgens [appellant sub 1] en anderen heeft de rechtbank artikel 7.15 van de Waterwet verkeerd uitgelegd. Uit de bewoordingen van deze bepaling vloeit voort dat deze niet als een beperking van artikel 7.14 van de Waterwet is bedoeld, maar alleen als een verduidelijking. [...]

11.1. Uit de tekst van artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet blijkt dat deze bepaling een algemene regeling biedt voor de afhandeling van schade die het gestelde gevolg is van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid door een bestuursorgaan in het kader van waterbeheer. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Waterwet volgt dat met deze omschrijving bewust is afgezien van een limitatieve opsomming van schadeoorzaken die onder het bereik van deze regeling vallen. Daarbij werd aangetekend dat het uitsluiten van bepaalde schadeoorzaken die binnen de in artikel 7.14, eerste lid van de Waterwet gegeven omschrijving van de schadeoorzaken vallen er toe zou leiden dat benadeelden genoodzaakt zouden worden om andere wegen te bewandelen om hun schade vergoed te krijgen, en dat werd ongewenst geacht. Artikel 7.15 is geen zelfstandige grondslag voor vergoeding van schade veroorzaakt door wateroverlast of overstroming, maar is een nadere uitwerking van artikel 7.14, eerste lid (Kamerstukken II, 2007-2008, 30 818, nr. 6, p. 24). Het gaat hier om schade als gevolg van (het moeten gedogen van) de tijdelijke berging van water in een bergingsgebied. Deze categorie van schadegevallen is uitdrukkelijk opgenomen, omdat het bij de berging van water mogelijk is dat een bergingsgebied zonder verdere tussenkomst van een beheerder in gebruik raakt, zodra het oppervlaktewaterlichaam waaruit het water ontvangt, zijn maximale opnamecapaciteit heeft bereikt. Het is wenselijk om ook in die gevallen, waarin de schade niet rechtstreeks aan enig overheidsoptreden is te relateren, toepassing te kunnen geven aan artikel 7.14, eerste lid (Kamerstukken II, 2006-2007, 30 818, nr. 3, p. 132-133).

11.2. Artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet is gebaseerd op het algemene rechtsbeginsel van de gelijkheid voor de openbare lasten. Deze bepaling is de grondslag voor vergoeding van schade als gevolg van de rechtmatige uitoefening van publiekrechtelijke taken en bevoegdheden in het kader van het waterbeheer door een bestuursorgaan. Naar het oordeel van de Afdeling is het toepassingsbereik van deze bepaling niet beperkt tot actief overheidshandelen, maar is, mede gelet op de bedoeling van de wetgever om een algemene regeling voor de afhandeling van schade te bieden, denkbaar dat ook een (andere) vorm van schadeveroorzakend overheidshandelen onder omstandigheden als schadeoorzaak als bedoeld in artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet kan worden aangemerkt. Artikel 7.15 van de Waterwet beoogt niet het toepassingsbereik van artikel 7.14,

eerste lid, te beperken. Bij wateroverlast of overstromingen, anders dan door (het moeten gedogen van) de tijdelijke berging van water in een bergingsgebied als bedoeld in artikel 7.15, kan artikel 7.14, eerste lid, een grondslag bieden voor vergoeding van schade. De rechtbank is ten onrechte tot een ander oordeel gekomen.

Uit het verzoek om nadeelcompensatie valt af te leiden dat de gestelde schade volgens [appellant sub 1] en anderen onder meer veroorzaakt is door het op 12 juli 2014 gedeeltelijk verlagen en het op 18 juli 2014 verhogen van de overstorthoogte van de stuw. Dit zijn rechtmatige feitelijke handelingen van het waterschap die onder het toepassingsbereik van artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet vallen.

11.3. Het betoog slaagt. De aangevallen uitspraak berust op een onjuiste uitleg van de artikelen 7.14, eerste lid, en 7.15 van de Waterwet. Deze conclusie geeft echter, gelet op wat hierna volgt, geen aanleiding om het hoger beroep gegrond te verklaren en de aangevallen uitspraak te vernietigen. Dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het door [appellant sub 1] en anderen gestelde schadeveroorzakende overheidshandelen van het waterschap onder het toepassingsbereik van artikel 7.14, eerste lid, van de Waterwet valt, betekent niet dat de rechtbank ten onrechte tot het oordeel is gekomen dat de verzoeken om nadeelcompensatie terecht zijn afgewezen.

oorzakelijk verband

12. [appellant sub 1] en anderen betogen dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat er geen oorzakelijk verband is tussen de schade en de door het waterschap gemaakte keuze om de stuw niet of niet volledig open te zetten. [...]

12.1. Voor het vaststellen van het oorzakelijk verband wordt een vergelijking gemaakt tussen de feitelijke situatie waarin [appellant sub 1] en anderen door de zware regenval zijn terechtgekomen en de hypothetische situatie waarin zij zouden hebben verkeerd als de stuw tijdig op een lagere overstorthoogte was ingesteld. [...]

12.4. In het betoog van [appellant sub 1] en anderen is geen grond te vinden voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat niet aan het causaliteitsvereiste is voldaan. [appellant sub 1] en anderen hebben niet aannemelijk gemaakt dat de schade door de extreme regenval in juli 2014 zou zijn uitgebleven als de stuw tijdig op een lagere overstorthoogte was ingesteld. Hierbij is van belang dat de bewijslast van het oorzakelijk verband met de gestelde oorzaak van de schade op de aanvrager rust. Het betoog slaagt niet. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van de ABRS van dezelfde datum inzake nr.

[ECLI:NL:RVS:2023:4412](#).

Overige jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Den Haag, 25-10-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:18212](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 1001

MK CRvB, 29-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2202](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Werkloosheidswet (WW) 33

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) 13

Ziektewet (ZW)

Dagloonbesluit werknemersverzekeringen (Dagloonbesluit) 15

Inkomensverzekering volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA)

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. DAGLOON. EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. Toepassing van artikel 15, eerste lid, van het Dagloonbesluit ten aanzien van belanghebbenden voor wie toepassing van artikel 33, eerste lid, van de WW leidt tot een loonloze periode in de referteperiode, heeft onevenredig nadelige gevolgen in relatie tot de met de in hoofdstuk 3 van het Dagloonbesluit te dienen doelen. Strijd met het evenredigheidsbeginsel.

4.3. Partijen zijn het erover eens dat op grond van artikel 15, eerste lid, van het Dagloonbesluit de, in overeenstemming met artikel 33 van de WW, na het einde van de referteperiode betaalde WW-uitkering niet wordt betrokken bij de berekening van het dagloon. Volgens appellante moet worden afgeweken van deze bepaling omdat deze in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. [...]

4.4.2. De Raad heeft eerder geoordeeld dat de tekst, de systematiek, noch de nota van toelichting bij het Dagloonbesluit concrete aanknopingspunten bieden om af te wijken van de vaste rechtspraak dat een reguliere uitbetaling van een WW-uitkering, die na correcte toepassing van artikel 33, eerste lid, van de WW is gedaan na afloop van het refertejaar, te beschouwen als te zijn gedaan in het refertejaar. Verwezen wordt naar onder meer de uitspraken van 31 augustus 2021 [[ECLI:NL:CRVB:2021:2195](#)], 29 december 2022 [[ECLI:NL:CRVB:2022:2848](#)] en 15 maart 2023 [[ECLI:NL:CRVB:2023:471](#)]. [...]

4.4.3. De Raad ziet in het licht van alle hierna onder 4.5 te melden omstandigheden aanleiding om nu tot een ander oordeel te komen. [...]

4.6. Uit 4.5.1 tot en met 4.5.6 – in samenhang bezien – volgt dat toepassing van artikel 15, eerste lid, van het Dagloonbesluit ten aanzien van belanghebbenden voor wie toepassing van artikel 33, eerste lid, van de WW leidt tot een loonloze periode in de referteperiode, onevenredig nadelige gevolgen heeft in relatie tot de met de in hoofdstuk 3 van het Dagloonbesluit te dienen doelen. Dit betekent dat de toepassing van artikel 15, eerste lid, van het Dagloonbesluit in deze gevallen de onder 4.4.1 opgenomen toets niet langer doorstaat wegens strijd met het evenredigheidsbeginsel. Hieraan moet het gevolg worden verbonden dat artikel 15, eerste lid, van het Dagloonbesluit in het geval van appellante buiten toepassing moet worden gelaten, in zoverre dat de in de polisadministratie in de maand oktober 2017 verantwoorde WW-uitkering over de laatste maand van de referteperiode (september 2017) alsnog in de berekening van het dagloon moet worden betrokken.

De Centrale Raad van Beroep heeft bij deze uitspraak een nieuwsbericht: [Hoogte dagloon van arbeidsongeschiktheidsuitkering in strijd met evenredigheidsbeginsel](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 1002

MK CRvB, 22-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2195](#)

Zilveren Kruis Zorgkantoor N.V.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Regeling langdurige zorg (Rlz)

WLZ. PGB. HERZIENING EN TERUGVORDERING. GOEDE TROUW. WLZ-PGB-SYSTEEM. De Raad volgt niet de rechtbank in haar oordeel dat het zorgkantoor aan het formeel afzien van invordering bij betrokkene, niet de voorwaarde van ondertekening van een vaststellingsovereenkomst heeft mogen verbinden en dat het vernietigen en herroepen van de benadelende pgb-besluiten het enige alternatief was om de noodzakelijke bescherming van betrokkene als budgethouder te goeder trouw te verzekeren. De Raad handhaaft zijn vaste rechtspraak. Aangevallen uitspraak vernietigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB 2023, 1003

MK Rechtbank Rotterdam, 28-11-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:11025](#)

burgemeester van de gemeente Schiedam, verweerder.

Algemene Plaatselijke Verordening Schiedam 2013 (APV) 1:6, 1:8, 2:72

APV. INTREKKING VERGUNNING. DIENSTENRICHTLIJN. DIENSTENWET.

EVENREDIGHEID.GESCHIKTHEID. COHERENTIE. Intrekking vergunningen verkoop consumentenvuurwerk. I.c. wordt geoordeeld dat de intrekking van de vergunningen zowel niet effectief is om het doel te bereiken als niet coherent is in het licht van het in de APV gehandhaafde vergunningstelsel. Alleen al om deze reden slaagt het beroep op het evenredigheidsbeginsel en is het niet nodig en ook niet zinvol om nog bij de noodzakelijkheid en de evenwichtigheid van de intrekking stil te staan. Verweerder heeft de aan eisers verleende vergunningen ten onrechte ingetrokken.

[...] 1.1. Bij onderscheiden besluiten [...] (de primaire besluiten) heeft verweerder de aan eisers verleende vergunning om consumentenvuurwerk ter beschikking te stellen per 1 april 2021 ingetrokken.

[...] Evenredigheid: geschiktheid, noodzakelijkheid en evenwichtigheid

[...] 9.2. De rechtbank stelt voorop dat zij er op zichzelf begrip voor heeft dat verweerder het onwenselijk vindt om vergunningen voor de verkoop van vuurwerk in Schiedam ongemoeid te laten terwijl er in Schiedam een verbod geldt om vuurwerk af te steken. Dat betekent echter nog niet dat de intrekking van de vergunningen ook geschikt, noodzakelijk en evenwichtig is.

Geschiktheid

[...] 9.4. Tijdens de zitting is besproken dat er door inwoners van Schiedam in de dagen voor de jaarwisseling onder meer in de aangrenzende gemeenten Rotterdam en Vlaardingen vuurwerk kan worden gekocht. Verweerder heeft over dat gegeven slechts overwogen dat zijn bevoegdheid beperkt is tot het grondgebied van Schiedam. Daarmee gaat verweerder eraan voorbij dat de ruime beschikbaarheid van vuurwerk op korte afstand van Schiedam, van invloed is op het bereiken van de doelen die met de intrekking van de vergunningen worden nagestreefd. Aannemelijk is dat inwoners van Schiedam die ondanks het verbod om vuurwerk af te steken toch van plan zijn om in Schiedam

vuurwerk af te steken, zich door de intrekking van de vergunningen niet zullen laten weerhouden en in de aangrenzende gemeenten vuurwerk zullen kopen. Gelet daarop is niet aannemelijk dat de intrekking van de vergunningen een geschikt middel is om het daarmee nagestreefde doel te bereiken.

9.5. Wat betreft de coherentie is, zoals ook tijdens de zitting is besproken, opmerkelijk dat artikel 2:72 van de APV nog altijd voorschrijft dat de burgemeester ten hoogste acht vergunningen verleent. Daarmee acht de gemeenteraad het dus ook na het instellen van het vuurwerkverbod nog altijd wenselijk dat er maximaal acht verkooppunten voor vuurwerk in Schiedam vergund worden. Het spreekt voor zich dat daarmee geen sprake is van een coherent beleid ten aanzien van de verkoop van vuurwerk. Bovendien roept dit de vraag op of er wel sprake is van een gewijzigde omstandigheid in de zin van artikel 1:6, eerste lid, van de APV. Toen de gemeenteraad het afsteekverbod in de APV opnam vond de gemeenteraad het kennelijk niet nodig om ook het vergunningstelsel van artikel 2:72 van de APV op te heffen of te beperken. Dan kan verweerder het afsteekverbod niet als gewijzigde omstandigheid opvoeren om tot intrekking van de verkoopvergunningen over te gaan. Die gewijzigde omstandigheid moet immers worden geacht door de gemeenteraad te zijn verdisconteerd bij de handhaving van het vergunningstelsel in de APV.

[...] 9.6. De conclusie is dat de intrekking van de vergunningen zowel niet effectief is om het doel te bereiken als niet coherent is in het licht van het in de APV gehandhaafde vergunningstelsel. Alleen al om deze reden slaagt het beroep op het evenredigheidsbeginsel en is het niet nodig en ook niet zinvol om nog bij de noodzakelijkheid en de evenwichtigheid van de intrekking stil te staan. Verweerder heeft de aan eisers verleende vergunningen ten onrechte ingetrokken. Wat verder is aangevoerd kan onbesproken blijven. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

AVG

JnB 2023, 1004

Rechtbank Noord-Nederland, 23-11-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:4854](#)

bestuursorganen van de convenantpartners van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) Noord-Nederland, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15 lid 1

AVG. I.c. wordt geoordeeld dat de (primaire) beslissingen geen besluiten zijn en dat de bestuursrechter daarom niet bevoegd is om van de beroepen kennis te nemen. Het doel van het inzagerecht van artikel 15, eerste lid, van de AVG is het kennis kunnen nemen van de persoonsgegevens door de betrokkene die over hem worden verwerkt en om deze persoonsgegevens te kunnen controleren op de juistheid en de rechtmatige verwerking ervan. Dit artikel heeft niet als doel de toegang tot bestuurlijke documenten te verzekeren. I.c. willen eisers nagenoeg het gehele dossier dat gedurende een periode van enkele jaren over hen is verzameld, in het kader van het RIEC Noord-Nederland, ontvangen. Een dergelijk verzoek kan niet worden gekwalificeerd als een verzoek op grond van de AVG betreffende kennisname van (de verwerking van) persoonsgegevens, temeer nu eisers in het verzoek op geen moment spreken van persoonsgegevens. Dat door eisers in hun verzoek wordt verwezen naar de AVG maakt het voorgaande niet anders.

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2023, 1005

MK ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4399](#)

Belastingdienst/Toeslagen (de dienst), appellant.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3.4

Wet op de zorgtoeslag 1

Algemene wet inkomensafhankelijke regeling (Awir) 2, 7, 8

Algemene wet inzake rijksbelastingen 21

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. ZORGTOESLAG. DRAAGKRACHT. WIFZ.

EVENREDIGHEID. Artikel 7, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid, van de Awir, is dwingend geformuleerd. De Awir is bovendien een wet in formele zin. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#) kan artikel 7, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid van de Awir, daarom niet getoetst worden aan artikel 3.4, tweede lid, van de Awb en aan het evenredigheidsbeginsel. I.c. is direct al duidelijk dat de door [wederpartij] aangevoerde omstandigheden niet meebrengen dat toepassing van deze bepalingen zozeer in strijd is met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege moet blijven.

[...] Bij besluit [...] heeft de Belastingdienst/Toeslagen de zorgtoeslag van [wederpartij] over het jaar 2019 definitief berekend en vastgesteld. Daarbij is tevens het te veel betaalde voorschot van hem teruggevorderd.

[...] 5. Het hoger beroep van de Belastingdienst/Toeslagen richt zich tegen het oordeel van de rechtbank dat hij bij de vaststelling van de zorgtoeslag van [wederpartij] over het jaar 2019 de fictieve uitkering buiten beschouwing moet laten. [...]

[...] 7.1. Artikel 7, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid, van de Awir, is dwingend geformuleerd. De Awir is bovendien een wet in formele zin. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#), onder 9.6 en 9.10, kan artikel 7, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid van de Awir, daarom niet getoetst worden aan artikel 3.4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en aan het evenredigheidsbeginsel. Onder 9.11-9.13 van de uitspraak van 1 maart 2023 heeft de Afdeling uiteengezet wanneer aanleiding kan bestaan voor contra-legemtoepassing. Dit is het geval indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever en deze omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven. Zoals de Afdeling onder 9.14 van de uitspraak van 1 maart 2023 uiteen heeft gezet, hoeft bij de vraag of ruimte bestaat voor contra-legemtoepassing van algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht niet altijd eerst te worden nagegaan of sprake is van bijzondere omstandigheden die niet of niet ten volle in de afweging van de wetgever zijn verdisconteerd. Denkbaar is immers dat direct al duidelijk is dat de door de belanghebbende gestelde bijzondere omstandigheden niet meebrengen dat toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd is met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege dient te blijven. In een dergelijke situatie behoeft de vraag of de gestelde bijzondere omstandigheden wel of niet (volledig) door de wetgever zijn verdisconteerd, geen afzonderlijke beantwoording.

7.2. De Afdeling is, anders dan de rechtbank, van oordeel dat direct al duidelijk is dat de door [wederpartij] aangevoerde omstandigheden niet meebrengen dat toepassing van de hiervoor onder 7 genoemde bepalingen zozeer in strijd is met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege moet blijven. Zoals de Belastingdienst/Toeslagen betoogt, heeft [wederpartij] door geld te lenen vanuit de stamrecht-B.V. in plaats van daaruit uitkeringen te doen, meerdere jaren een hoger bedrag aan zorgtoeslag ontvangen. Het door [wederpartij] geleden nadeel is daarmee relatief. Het bedrag dat werd teruggevorderd bedroeg bovendien slechts € 588,00. Daarbij heeft [wederpartij] op de zitting aangegeven dat het voor hem haalbaar was om een bedrag van € 24,50 - het bedrag dat hij met een standaard betalingsregeling gedurende twee jaar maandelijks aan de Belastingdienst/Toeslagen zou moeten voldoen - te betalen. Na de zitting bij de rechtbank heeft [wederpartij] een nieuwe vaststellingsovereenkomst met de inspecteur gesloten. Daarbij is, kort gezegd, afgesproken dat de eerder afgesproken regeling vervalt en [wederpartij] in plaats daarvan in het berekeningsjaar 2020 eenmalig een fictieve uitkering van € 90.000 moest opgeven, waardoor eenmalig € 14.400 extra inkomstenbelasting verschuldigd was. Uit het dossier is gebleken dat [wederpartij] dit bedrag heeft betaald, en inmiddels schuldenvrij is. Anders dan de situatie waar de rechtbank vanuit ging, heeft de eerste vaststellingsovereenkomst met de inspecteur dan ook geen langdurige gevolgen gehad voor de zorgtoeslag van [wederpartij]. Het betoog van de dienst slaagt. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2023, 1006

MK ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4396](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam, appellant.

Huisvestingsverordening Amsterdam 2020 (Hvv 2020)

HUISVESTING. OMZETTINGSVERGUNNING. OVERGANGSBEPALING. I.c. wordt geoordeeld dat uit de overgangsbepaling van artikel 5.1, derde lid, van de Hvv 2020 niet volgt dat een aanvraag op grond van artikel 3.1.1. van de Hvv 2020 wordt beoordeeld op grond van de regelgeving ten tijde van het besluit op bezwaar. De aanvraag moet worden beoordeeld op grond van de Huisvestingsverordening zoals deze geldt op het moment van indiening van de aanvraag.

[Naar inhoudsopgave](#)

Naturalisatie

JnB 2023, 1007

MK ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4302](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 3:2, 7:12

Rijkswet op het Nederlanderschap 7

Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap 31

NATURALISATIE. De Afdeling is van oordeel dat in het kader van naturalisatie weliswaar geldt dat de identiteit en nationaliteit van een verzoeker buiten twijfel moeten zijn, maar dat betekent niet dat de staatssecretaris zonder deugdelijke motivering voorbij mag gaan aan de authentieke documenten die de desbetreffende verzoeker heeft overgelegd. De motivering die de staatssecretaris geeft voor het niet accepteren van de door een verzoeker overgelegde documenten in de naturalisatieprocedure is afhankelijk van de bewijswaarde van die documenten. De Afdeling heeft daarom aanleiding gezien om in deze uitspraak voor de rechtspraak te verduidelijken wat het toetsingskader is voor de beoordeling van de bewijswaarde van documenten die verzoekers bij hun naturalisatieverzoek overleggen. Dit toetsingskader houdt onder meer in dat de staatssecretaris moet beoordelen of voorafgaand aan de afgifte van de documenten een deugdelijk identificatieproces heeft plaatsgevonden.

Toetsingskader voor beoordeling van de bewijswaarde van documenten

5.3. Uit de Handleiding RWN, paragraaf 3.2.1 van het beleid voor artikel 7 van de RWN, zoals deze luidde ten tijde van het besluit op bezwaar, volgt dat een verzoeker bij de indiening van een naturalisatieverzoek een geldig buitenlands reisdocument moet overleggen en dat de staatssecretaris hem ook vraagt om andere bewijsstukken te overleggen. In de Handleiding RWN, paragrafen 3.5.1 tot en met 3.5.3 van het beleid voor artikel 7 van de RWN, zoals deze luiden ten tijde van het besluit op bezwaar, gelezen in samenhang met artikel 31, vijfde lid, van het Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap (hierna: het BvVN), is nader geconcretiseerd welke andere bewijsstukken een verzoeker kan overleggen.

5.4. Als de staatssecretaris gemotiveerd betwist dat een door een verzoeker overgelegd document overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt, of zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat hij niet kan vaststellen of een overgelegd geschrift aan deze vereisten voldoet, moet in beginsel de desbetreffende verzoeker aannemelijk maken dat dit geschrift wel aan deze vereisten voldoet. Een verzoeker kan dit doen met een deskundigenrapport over de echtheidskenmerken van de desbetreffende akte of een verklaring van de bevoegde autoriteit waarin wordt bevestigd dat de akte overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt. In voorkomende gevallen, in het bijzonder als een verzoeker aannemelijk maakt dat in het herkomstland geen legalisatiemogelijkheden bestaan en ook alternatieve vormen van nadere bewijsverkrijging, zoals het overleggen van een deskundigenverklaring, niet beschikbaar of onevenredig bezwarend zijn, kan een redelijke bewijslastverdeling met zich brengen dat ook de staatssecretaris moet onderzoeken of de akte overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt. Daarbij kan, indien uitvoerbaar, bijvoorbeeld worden gedacht aan het initiëren van een deskundigenonderzoek naar de echtheidskenmerken van de desbetreffende akte of het door tussenkomst van het ministerie van Buitenlandse Zaken initiëren van een onderzoek door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging ter plaatse naar de vraag of de desbetreffende akte inderdaad overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door de daarin genoemde bevoegde instantie is afgegeven.

5.5. Als een verzoeker bij zijn naturalisatieverzoek authentieke documenten overlegt, betekent dat niet zonder meer dat de staatssecretaris van de juistheid van de daarin vermelde feiten moet uitgaan. Bij het beoordelen of hij van de juistheid van deze feiten moet uitgaan, moet de staatssecretaris onder meer bezien of voorafgaand aan de afgifte van het document een behoorlijk onderzoek in de vorm van een deugdelijk identificatieproces heeft plaatsgevonden.

Als de staatssecretaris stelt dat er geen deugdelijk identificatieproces heeft plaatsgevonden, moet hij dit concreet onderbouwen. Het in algemene zin uiten van twijfels over de afgiftepraktijk van het

desbetreffende brondocument in de afgevende staat, bijvoorbeeld door te wijzen op frauduleuze praktijken die zich incidenteel hebben voorgedaan, is hiervoor onvoldoende. Aan het individuele naturalisatieverzoek te relateren omstandigheden kunnen, eventueel in samenhang met twijfels over de algemene afgiftepraktijk, hiervoor wel voldoende zijn. Hierbij kan worden gedacht aan de omstandigheid dat de verklaringen van een verzoeker over de wijze waarop en de documenten waarmee hij het desbetreffende brondocument heeft verkregen, niet consistent zijn of niet stroken met de inhoud van het desbetreffende document, of niet overeenkomen met wat in algemene bronnen staat over de afgifte van een dergelijk document. Verder kan worden gedacht aan de omstandigheid dat aannemelijk is dat de documenten waarmee een verzoeker het desbetreffende brondocument heeft verkregen, niet betrouwbaar zijn. Om de staatssecretaris in staat te stellen hierover een standpunt in te nemen, mag hij van een verzoeker verlangen dat hij die onderliggende documenten overlegt, tenzij de verzoeker aannemelijk maakt dat hij dit niet kan en dat de staatssecretaris hem dit niet mag verwijten. Ook kan worden gedacht aan de omstandigheid dat de gegevens die in het brondocument worden vermeld, niet overeenkomen met gegevens die worden vermeld in andere documenten die een verzoeker ten grondslag heeft gelegd aan zijn naturalisatieverzoek. Als uit de door de staatssecretaris aangevoerde feiten of omstandigheden blijkt dat voorafgaand aan de afgifte van het brondocument kennelijk geen deugdelijk identificatieproces heeft plaatsgevonden, dan is het aan een verzoeker om het tegendeel aannemelijk te maken. Een verzoeker kan hiervoor bewijs leveren vanuit andere bronnen dan brondocumenten. Bij de beoordeling of een verzoeker in zijn bewijslevering is geslaagd, betreft de staatssecretaris ook in hoeverre de eerder of later verstrekte gegevens zijn ontleend aan als objectief te beschouwen bewijsbronnen.

5.6. Verder is van belang dat in het internationale rechtsverkeer aan paspoorten een belangrijke bewijsfunctie wordt toegekend. Dat betekent dat de staatssecretaris in beginsel van de juistheid van de gegevens in een door een bevoegde autoriteit afgegeven paspoort moet uitgaan. Dat laat onverlet dat de staatssecretaris bij de beoordeling van de juistheid van de gegevens van het paspoort mag betrekken of er een deugdelijk identificatieproces aan de afgifte van het paspoort voorafgegaan is. Maar niet elke daadwerkelijke of veronderstelde administratieve tekortkoming in het afgifteproces van de afgevende vreemde staat volstaat om in het geval van een echt bevonden paspoort te concluderen dat geen sprake is van een deugdelijk identificatieproces voorafgaand aan de afgifte van een paspoort. Een geval waarin geen deugdelijk identificatieproces is verricht, is bijvoorbeeld de situatie waarin een paspoort gekocht blijkt te zijn.

5.7. De Afdeling overweegt concluderend dat in zaken over naturalisatieverzoeken de staatssecretaris eerst zal moeten vaststellen of de verzoeker documenten heeft overgelegd als bedoeld in de Handleiding RWN, paragraaf 3.2.1 en paragraaf 3.5.1 tot en met 3.5.3 van het beleid voor artikel 7 van de RWN, gelezen in samenhang met artikel 31, vijfde lid, van het BvVN. Als dat het geval is, moet de staatssecretaris nagaan of er aanleiding bestaat te twifelen aan de door een verzoeker gestelde identiteit en nationaliteit. Deze twijfel kan bijvoorbeeld bestaan op grond van een taalanalyse door TOELT, een documentonderzoek door het Team onderzoek en Expertise Documenten (TOED), een leeftijdsonderzoek of een combinatie van deze onderzoeken. Ook kan er gereede twijfel ontstaan op grond van de overige inhoud van het vreemdelingenrechtelijk dossier van een verzoeker of op grond van andere bekende feiten en omstandigheden. Als er twijfel bestaat over de identiteit en nationaliteit van een verzoeker, zal de staatssecretaris moeten beoordelen of de verzoeker de gerezen twijfel met de overgelegde documenten heeft weggenomen. In dat kader zal de staatssecretaris moeten beoordelen of buiten twijfel uit de door de verzoeker overgelegde

documenten volgt dat de daarin vermelde identiteit en nationaliteit juist zijn. De staatssecretaris mag daarbij niet zonder deugdelijke motivering voorbijgaan aan de documenten die de verzoeker heeft overgelegd. De bewijswaarde van de overgelegde documenten is hierbij doorslaggevend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Studiefinanciering

JnB 2023, 1008

CRvB, 22-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2184](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 10a.7 lid 1

STUDIEFINANCIERING. STUDIESCHULD. DRAAGKRACHT. De minister heeft geen aanleiding hoeven zien om onder toepassing van de hardheidsclausule de draagkracht van appellante met terugwerkende kracht vast te stellen over de aflosvrije maanden in de jaren 2016, 2017, 2020 en 2021 (en als gevolg daarvan de resterende aflofase te verminderen met die maanden).

4. De Raad oordeelt als volgt.

4.1. In wat appellante heeft aangevoerd heeft de minister geen aanleiding hoeven zien om onder toepassing van de hardheidsclausule de draagkracht van appellante met terugwerkende kracht vast te stellen over de aflosvrije maanden in de jaren 2016, 2017, 2020 en 2021 (en als gevolg daarvan de resterende aflofase te verminderen met die maanden). Daartoe wordt het volgende overwogen.

4.2. Inderdaad wordt, zoals appellante stelt, op de door haar overgelegde schermprint uit 'Mijn schulden' in Mijn DUO niet vermeld dat de terugbetalingsperiode wordt verlengd bij het inzetten van aflosvrije perioden. Maar dat betekent niet dat de minister tekort is geschoten in zijn informatievoorziening. [...]

4.3. Vastgesteld wordt dat destijds, en ook nu, op de website van DUO niet expliciet vermeld wordt dat als een aanvraag om draagkrachtvaststelling niet tot het door de student gewenste resultaat leidt, de student alsnog ervoor kan kiezen om een aanvraag te doen voor een aflosvrije periode. Voor zover hier al kan worden gesproken van een leemte in de informatievoorziening ten aanzien van de opties die een student heeft om minder of niets te betalen, kan dit volgens vaste rechtspraak van de Raad [...] er niet toe leiden dat onder toepassing van de hardheidsclausule wordt afgeweken van de van toepassing zijnde bepaling van dwingend recht. Voor zover de beschikbare informatie geen eenduidig antwoord geeft ligt het op de weg van de student om gericht navraag te doen. Appellante heeft, zoals zij ter zitting verklaard heeft, destijds telefonisch contact opgenomen met DUO omdat zij de studieschuld niet kon terugbetalen. Haar is toen verteld dat zij online een aanvraag kon indienen om minder of niets terug te betalen en dat online daarover informatie beschikbaar is. Het had op de weg van appellante gelegen om opnieuw contact op te nemen met DUO en gericht navraag te doen toen het haar, op basis van de gevonden informatie, niet duidelijk was of zij na een aanvraag draagkrachtvaststelling die niet tot een voor haar passende terugbetalingsverplichting zou leiden, alsnog een aflosvrije periode kon aanvragen. De aanneming van appellante dat deze mogelijkheid niet bestond omdat dit niet expliciet wordt beschreven in de door DUO verstrekte algemene informatie komt voor haar rekening.

4.4. Uit 4.1 tot en met 4.3 volgt dat het hoger beroep niet slaagt [...].

JnB 2023, 1009

CRvB, 22-11-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2186](#)

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Wet studiefinanciering 2000 (Wsf 2000) 10a.6, 10a.7, 10a.8

STUDIEFINANCIERING. STUDIESCHULD. DRAAGKRACHT. De wetgever heeft er nadrukkelijk niet voor gekozen dat bij het vaststellen van de draagkracht van de debiteur rekening wordt gehouden met het besteedbaar inkomen of de hoogte van het individuele uitgavenpatroon van de debiteur. Voor een verlenging van de aflofase van 104 tot 180 maanden, waardoor de wettelijke termijn en dus de maandelijkse terugbetalingsverplichting van appellante zou dalen, is geen plaats. Het zou immers tot gevolg hebben dat via die weg alsnog indirect rekening wordt gehouden met het besteedbaar inkomen en/of het individuele uitgavenpatroon van de debiteur. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet arbeid vreemdelingen

JnB 2023, 1010

MK ABRS, 29-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4418](#)

Raad van Bestuur.

Opvangrichtlijn 15 lid 1, lid 2

Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen 2022 (BuWav 2022) 6.2 lid 1 aanhef en onder c

WET ARBEID VREEMDELINGEN. TEWERKSTELLINGSVERGUNNING. 24-WEKEN-EIS. I.c. wordt geoordeeld dat de 24-weken-eis (de eis dat een asielzoek maximaal 24 weken per jaar mag werken) niet verenigbaar is met artikel 15, tweede lid, van de Opvangrichtlijn. De 24-weken-eis is onverbindend. Dat betekent dat de Raad van Bestuur deze eis niet mag stellen aan asielzoekers om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt.

[...] 2. De Afdeling leidt uit de algemene opzet, de context, de doelstelling en de geschiedenis van de totstandkoming van de Opvangrichtlijn af dat de Uniewetgever met deze richtlijn heeft beoogd de zelfstandigheid van asielzoekers te bevorderen. Een onderdeel van deze brede doelstelling is het vergemakkelijken van de toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers en het waarborgen dat zij eerlijke kansen krijgen om in de lidstaten tot de arbeidsmarkt toe te treden. Dit doel is tot uitdrukking gebracht in artikel 15, tweede lid, van de Opvangrichtlijn. Uit de verschillende taalversies leidt de Afdeling af dat het begrip "daadwerkelijke toegang" in artikel 15, tweede lid, van de Opvangrichtlijn moet worden uitgelegd als "effectieve toegang". Bij effectieve toegang gaat het er niet alleen om dat de asielzoeker toegang heeft tot de arbeidsmarkt, maar ook dat de asielzoeker een eerlijke kans krijgt om deel uit te maken van die arbeidsmarkt en daarmee zijn zelfstandigheid te bevorderen. Hoewel artikel 15, tweede lid, van de Opvangrichtlijn lidstaten de ruimte geeft om te bepalen onder welke voorwaarden asielzoekers toegang tot de arbeidsmarkt krijgen, volgt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie dat lidstaten geen maatregelen of voorwaarden mogen vaststellen die afbreuk kunnen doen aan het doel en nuttig effect van de richtlijn.

2.1. De Afdeling is van oordeel dat de 24-weken-eis afbreuk doet aan het doel en nuttig effect van de Opvangrichtlijn. Hiervoor is van belang dat asielzoekers door deze eis binnen een tijdsbestek van 52 weken slechts 24 weken toegang hebben tot de arbeidsmarkt en voor de overige 28 weken niet. Dit acht de Afdeling in strijd met de achtergrond en doelstelling van de Opvangrichtlijn. De Afdeling wijst

hiervoor op het eindrapport van onderzoeksbureau Regioplan van 11 april 2023 met de titel 'Belemmeringen asielzoekers bij het toetreden tot de arbeidsmarkt', waaruit volgt dat de 24-weken-eis de effectieve toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers verhindert. Volgens dit eindrapport is de 24-weken-eis de belangrijkste belemmering op het gebied van wet- en regelgeving voor asielzoekers bij het betreden van de Nederlandse arbeidsmarkt. De 24-weken-eis vormt voornamelijk een drempel voor werkgevers, die meestal op zoek zijn naar personeel voor langere termijn. De eis maakt van de asielzoeker dus geen aantrekkelijke werknemer. Voor het oordeel dat de 24-weken-eis afbreuk doet aan het doel en nuttig effect van de Opvangrichtlijn vindt de Afdeling ook steun in het arrest van het Hof van 14 januari 2021, K.S. en M.H.K., ECLI:EU:C:2021:11, waarin het Hof erop heeft gewezen dat, als een asielzoeker de toegang tot de arbeidsmarkt wordt verhindert, dit in strijd is met het doel van de Opvangrichtlijn. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraak van de ABRS van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2023:4341](https://eclifocus.nl/cases/ECLI:NL:RVS:2023:4341).

Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) ("Asielzoeker mag meer dan 24 weken per jaar werken") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid/Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2023, 1011

Rechtbank Overijssel, 27-11-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:4801](https://eclifocus.nl/cases/ECLI:NL:RBOVE:2023:4801)

college van burgemeester en wethouders van Haaksbergen.

Wet open overheid (Woo) 4.1 lid 1

WOO. VERZOEK. I.c. wordt geoordeeld dat verweerder ten onrechte het verzoek van eiseres om informatie niet als Woo-verzoek heeft aangemerkt. Verwijzing naar ABRS 20-05-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1268](https://eclifocus.nl/cases/ECLI:NL:RVS:2020:1268), r.o. 5.6

[...] 8.3. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft ten aanzien van de Wob overwogen dat de hoofdregel is dat wanneer iemand met een beroep op de Wob een verzoek om informatie vervat in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid tot een bestuursorgaan richt, zo'n verzoek een Wob-verzoek is. Het enkele feit dat de verzoeker de informatie vraagt vanwege zijn persoonlijk belang bij kennisneming van de informatie en/of met het oog op het gebruik van de informatie in een procedure tegen het bestuursorgaan of derden, betekent niet dat geen sprake is van een Wob-verzoek. Dat geldt ook indien de verzoeker de informatie (mogelijk) ook kan krijgen op grond van regels over de toegang tot stukken in een procesrechtelijke regeling, zoals artikel 7:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) of de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Dit is alleen anders indien i) uit de aard van het verzoek, ii) uit de inhoud van het verzoek of iii) uit uitspraken van de verzoeker, blijkt dat de verzoeker geen Wob-verzoek heeft beoogd in te dienen. Bij uitzondering i) kan worden gedacht aan het geval dat iemand inzage in zijn dossier of in zijn persoonsgegevens vraagt. In dat geval is het verzoek aan te merken als een verzoek om inzage als bedoeld in Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de

verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (de AVG) of een andere wettelijke regeling waarin een recht op inzage is opgenomen. Uitzondering ii) ziet op situaties waarin iemand bijvoorbeeld vraagt om informatie, vragen stelt of alleen om toezending van de stukken vraagt in een procedure waarin hij belanghebbende is. Bij uitzondering iii) kan worden gedacht aan de situatie waarin de verzoeker aangeeft dat hij niet wil dat de informatie openbaar wordt gemaakt en alleen aan hem wordt verstrekt.

Het is aan het bestuursorgaan om als de indiener een beroep op de Wob heeft gedaan, met een beroep op een van deze uitzonderingen deugdelijk te motiveren dat zich een uitzondering op de hoofdregel voordoet. Daarbij kan het op de weg van het bestuursorgaan liggen zich daarover eerst met de indiener te verstaan.²

8.4. De rechtbank ziet geen reden om aan te nemen dat de bovenstaande hoofdregel met uitzonderingen niet zou gelden bij de vraag of een sprake is van een verzoek in de zin van artikel 4.1, eerste lid van de Woo.

8.5. De rechtbank stelt vast dat eiseres haar verzoek om informatie bij verweerder uitdrukkelijk in het kader van de Woo heeft gedaan. Het enkele feit dat zij de gevraagde informatie mogelijk wenste te gebruiken in de door haar aanhangig gemaakte procedure tegen de gemeente Haaksbergen, maakt niet dat er geen sprake is van een Woo-verzoek.

Het beroep van verweerder op uitzondering ii), zoals hierboven verwoord, kan niet slagen nu eiseres expliciet in haar verzoek om informatie heeft verwoord dat de informatie is gevraagd in het kader van de Wob. Dat zij (een gedeelte van) deze informatie ook had kunnen verkrijgen op basis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering doet niets af aan het gegeven dat haar verzoek was aan te merken als een Woo-verzoek. De rechtbank overweegt in dit kader dat gesteld, noch gebleken is dat er daarbij sprake was misbruik van recht.

8.6. Gelet op het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat verweerder ten onrechte het verzoek van eiseres om informatie [...] niet als Woo-verzoek heeft aangemerkt. Verweerder heeft het verzoek ten onrechte niet inhoudelijk behandeld en getoetst aan de uitzonderingsgronden van artikel 5.1 en 5.2 van de Woo. [...]

JnB 2023, 1012

Rechtbank Den Haag, 22-09-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:18122](#)

Secretaris van de Raad van State, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 4.2 lid 2

WOO. Uit artikel 4.2, tweede lid, van de Woo volgt niet de verplichting om naar aanleiding van een verzoek documenten te vervaardigen.

JnB 2023, 1013

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 08-09-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:6543](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Halderberge, het college.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Wet open overheid (Woo)

WOO. Ten tijde van de Wob was het vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State – de hoogste bestuursrechter in dit soort zaken – dat de plicht tot openbaarmaking op grond van de Wob geen betrekking heeft op informatie die al openbaar is. Een reactie op een verzoek om stukken openbaar te maken die al openbaar zijn, is niet op

rechtsgevolg gericht en daarom geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid van de Awb. Naar het oordeel van de rechtbank is dit ook van toepassing op verzoeken op grond van de Woo.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje “Algemeen bestuursrecht” (JnB 2023, 991).

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2023, 1014

MK ABRS, 23-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4346](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 1 b

ASIEL. Bij gebrek aan nadere informatie is niet uitgesloten dat het algemeen ambtsbericht Nigeria van januari 2023 zo moet worden gelezen dat alle terugkerende slachtoffers van mensenhandel in Nigeria het risico lopen op represailles. De staatssecretaris heeft daarom niet deugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling met de verwijzing naar het AA 2023 niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij terugkeer naar Nigeria een reëel risico loopt op ernstige schade.

3. Hoewel het AA 2023 [algemeen ambtsbericht Nigeria van januari 2023 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken] dateert van na de afwijzing van de aanvraag van de vreemdeling en niet aan de orde is geweest bij de procedure bij de rechtbank, betreft de Afdeling het wel bij de behandeling van het hoger beroep. Het moet namelijk worden aangemerkt als nadere toelichting van een eerder ingenomen standpunt, want de vreemdeling heeft in beroep al betoogd dat hij bij terugkeer naar Nigeria een reëel risico loopt op ernstige schade vanwege represailles door de mensenhandelaren. Wat betreft mensenhandel verschilt het AA 2023 wezenlijk van het vorige algemeen ambtsbericht Nigeria van maart 2021, dat de staatssecretaris bij zijn besluitvorming heeft betrokken. In dat ambtsbericht (p. 116) stond dat er geen eenduidig beeld was van de mate waarin slachtoffers van mensenhandel daadwerkelijk aan represailles werden onderworpen. Uit het AA 2023 volgt dat slachtoffers van mensenhandel het risico lopen op represailles. Dat kan zijn omdat zij hun schuld nog niet hebben afbetaald. Ook de vreemdeling heeft verklaard dat zijn ‘schuld’ nog niet is afbetaald. Volgens het AA 2023 gaat het om onderling zeer verbonden netwerken van het begin tot het einde van de route. De vreemdeling heeft verklaard dat iedereen in het netwerk elkaar kent en elkaar helpt. Hij heeft er in dat verband ook op gewezen dat de man uit Libië hem het telefoonnummer van een van de mensenhandelaren in Italië heeft gegeven om haar te bellen. Weliswaar heeft hij sinds zijn vertrek uit Nigeria geen contact meer gehad met zijn familie, maar in het AA 2023 staat dat de uitbuiters in het buitenland meestal in (indirect) contact staat met de familie van het slachtoffer.

3.1. De staatssecretaris stelt zich in zijn schriftelijke uiteenzetting op het standpunt dat de vreemdeling ook met de verwijzing naar het AA 2023 niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij terugkeer naar Nigeria een reëel risico loopt op ernstige schade. De Afdeling is van oordeel dat de

staatssecretaris dit standpunt niet deugdelijk heeft gemotiveerd. Volgens de staatssecretaris is het aan de vreemdeling om aannemelijk te maken dat juist hij bij terugkeer het risico loopt op represailles, omdat niet in het AA 2023 staat dat elk terugkerend slachtoffer van mensenhandel dat risico loopt. Hij wijst hierbij op de uitspraak van de Afdeling van 24 augustus 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:2782](#). Volgens de Afdeling ziet die uitspraak echter op een wezenlijk andere situatie. Die gaat namelijk over een passage uit een ander ambtsbericht over discriminatie bij bestraffing van dienstweigering, waarin staat dat niet valt uit te sluiten dat dat voorkomt. Dan is het aan de vreemdeling aannemelijk te maken dat juist hij gediscrimineerd zal worden. In het AA 2023 staat echter dat alle geraadpleegde bronnen aangaven dat slachtoffers van mensenhandel het risico lopen op represailles. De staatssecretaris vindt verder bepalend dat de vreemdeling sinds 2015 niets meer heeft gehoord van de mensenhandelaar die hij in Nigeria heeft ontmoet, en sinds 2019 niets meer van de andere drie, ook niet via zijn familie. De Afdeling is echter van oordeel dat de staatssecretaris niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom dit betekent dat niet aannemelijk is dat de vreemdeling bij terugkeer het risico loopt op represailles. De vreemdeling is in 2015 namelijk 'verkocht' aan een andere mensenhandelaar en in 2019 is hij nu juist ontsnapt en naar Nederland gereisd, en hij heeft sinds 2015 überhaupt geen contact meer met zijn familie. Dat de vreemdeling zijn mensenhandelaar voor het eerst bij toeval is tegengekomen en dat hij in Italië weer met de mensenhandelaren in contact is gekomen door het nummer te bellen dat hij in Libië heeft gekregen, is, anders dan de staatssecretaris betoogt, verder geen indicatie dat hij bij terugkeer geen risico loopt op represailles. Ook stelt de staatssecretaris zich op het standpunt dat de represailles niet voldoende zwaarwegend zijn, omdat die gelet op het AA 2023 meestal mentaal en emotioneel van aard zijn. Uit het AA 2023 volgt echter ook dat fysieke represailles zelden nodig zijn omdat de mentale en emotionele represailles over het algemeen erg effectief zijn.

3.2. Bij gebrek aan nadere informatie is niet uitgesloten dat de onder 2.1 geciteerde passage uit het ambtsbericht zo moet worden gelezen dat alle terugkerende slachtoffers van mensenhandel in Nigeria het risico lopen op represailles. De staatssecretaris heeft daarom niet deugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling met de verwijzing naar het AA 2023 niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij terugkeer naar Nigeria een reëel risico loopt op ernstige schade.

JnB 2023, 1015

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 21-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:18114](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. Dublin Kroatië. De rechtbank ziet geen grond om van de Afdelingsuitspraak van 13 september 2023 ([ECLI:NL:RVS:2023:3411](#)) af te wijken. De Afdeling ziet geen aanleiding om te twifelen aan de informatie die de Kroatische autoriteiten hebben verstrekt over de uitzetting van asielzoekers, ook omdat die informatie niet is weersproken met wat in die procedure is ingebracht. Eiser heeft ook geen informatie in het geding gebracht die deze informatie weerspreekt.

JnB 2023, 1016

Tussenuitspraak Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 24-11-2023,

[ECLI:NL:RBDHA:2023:18165](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. Tussenuitspraak Dublin Litouwen. Partijen verschillen van mening of de door Duitsland verstrekte Duldung een status oplevert die gekwalificeerd moet worden als verblijfstitel in de zin van de Dublinverordening, in dat geval heeft verweerder ten onrechte een claimverzoek ingediend bij Litouwen. De Duldung lijkt een intermediaire status naar Duits recht te zijn op grond waarvan thans verblijfsaanspraken kunnen worden opgebouwd. De rechtbank stelt verweerder in de gelegenheid om aan de Duitse autoriteiten de vraag voor te leggen of een claimverzoek op grond van de door eiser overgelegde Duldung zou zijn aanvaard. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

JnB 2023, 1017

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 29-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. Einduitspraak Dublin België. De rechtbank stelt (nogmaals) vast dat in het algemeen ten aanzien van een alleenstaande Dublinclaimant die niet worden aangemerkt als kwetsbaar, na overdracht geen reguliere opvangvoorzieningen beschikbaar zullen zijn. Deze Dublinclaimanten zijn aangewezen op de noodopvang, dan wel de algemene daklozenopvang. Gelet op de voorzieningen die de Belgische autoriteiten in de noodopvang bieden, wordt de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid in de zin van het arrest Jawo niet bereikt. De rechtbank overweegt dat met het wijzen op de beschikbaarheid van daklozenopvang in het geval ook in de noodopvang geen plaats is na overdracht, niet wordt voldaan aan de minimumgrens van de Unierechtelijke opvangverplichtingen. Omdat op voorhand vaststaat dat het is uitgesloten dat de Belgische autoriteiten onmiddellijk eiser opvang kunnen bieden indien een rechter daartoe een bevel geeft, kwalificeert de rechtbank dit dan ook als een rechtsmiddel dat niet effectief is.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 1018

HvJEU (Tweede kamer), 30-11-2023, [ECLI:EU:C:2023:934](#)

Ministero dell'Interno.

Verordening (EU) nr. 604/2013 3, 4, 5, 17, 27

DUBLINVERORDENING. Verplichting om informatie te verstrekken en het houden van een persoonlijk onderhoud geldt ook bij een asielerzoek dat bij een tweede lidstaat is ingediend. De rechter van de verzoekende lidstaat bij wie beroep is ingesteld tegen een overdrachtsbesluit mag niet onderzoeken of er in de aangezochte lidstaat een risico op schending van het beginsel van non-refoulement bestaat waaraan de persoon die om internationale bescherming verzoekt na of ten gevolge van zijn overdracht aan deze lidstaat zou blootstaan, wanneer deze rechter niet vaststelt dat er in de aangezochte lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielerprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken.

Het Hof (Tweede kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 4 van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend, en artikel 29 van verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van verordening nr. 604/2013 betreffende verzoeken van rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving, en tot wijziging van verordening (EU) nr. 1077/2011 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, moeten aldus worden uitgelegd dat de verplichting om de daarin genoemde informatie te verstrekken, meer bepaald de gemeenschappelijke brochure waarvan het model is opgenomen in bijlage X bij verordening (EG) nr. 1560/2003 van de Commissie van 2 september 2003 houdende uitvoeringsbepalingen van verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielerzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend, zowel geldt in het kader van een eerste verzoek om internationale bescherming en een overnameprocedure, zoals bedoeld in respectievelijk artikel 20, lid 1, en artikel 21, lid 1, van verordening nr. 604/2013, als in het kader van een volgend verzoek om internationale bescherming en een situatie zoals bedoeld in artikel 17, lid 1, van verordening nr. 603/2013, die aanleiding kunnen geven tot terugnameprocedures in de zin van artikel 23, lid 1, en artikel 24, lid 1, van verordening nr. 604/2013.
- 2) Artikel 5 van verordening nr. 604/2013 moet aldus worden uitgelegd dat de verplichting om het daarin voorgeschreven persoonlijke onderhoud te voeren zowel geldt in het kader van een eerste verzoek om internationale bescherming en een overnameprocedure, zoals bedoeld in respectievelijk artikel 20, lid 1, en artikel 21, lid 1, van dezelfde verordening, als in het kader van een volgend verzoek om internationale bescherming en een situatie zoals bedoeld in artikel 17, lid 1, van verordening nr. 603/2013, die aanleiding kunnen geven tot terugnameprocedures in de zin van artikel 23, lid 1, en artikel 24, lid 1, van verordening nr. 604/2013.
- 3) Het Unierecht, meer bepaald de artikelen 5 en 27 van verordening nr. 604/2013, moet aldus worden uitgelegd dat onverminderd artikel 5, lid 2, van deze verordening, het overdrachtsbesluit waartegen krachtens artikel 27 van die verordening beroep is ingesteld op grond dat het persoonlijk onderhoud waarin dat artikel 5 voorziet niet is gevoerd, nietig moet worden verklaard tenzij de nationale regeling de betrokkene de mogelijkheid biedt om in het kader van dat beroep persoonlijk al zijn argumenten tegen dat besluit uiteen te zetten tijdens een gehoor dat de in dat artikel 5 genoemde voorwaarden en waarborgen eerbiedigt, en ondanks deze argumenten geen ander besluit kan worden vastgesteld.
- 4) Het Unierecht, meer bepaald de artikelen 4 en 27 van verordening nr. 604/2013 en artikel 29, lid 1, onder b), van verordening nr. 603/2013, moet aldus worden uitgelegd dat wanneer het persoonlijk onderhoud waarin artikel 5 van verordening nr. 604/2013 voorziet is gevoerd, maar de gemeenschappelijke brochure die ter nakoming van de informatieverplichting van artikel 4 van deze verordening of artikel 29, lid 1, onder b), van verordening nr. 603/2013 aan de

betrokkene moet worden verstrekt, hem niet is overhandigd, de nationale rechter die de rechtmatigheid van het overdrachtsbesluit moet beoordelen, dit besluit enkel nietig kan verklaren indien hij, gelet op de specifieke juridische en feitelijke omstandigheden van het geval, van oordeel is dat aan deze persoon, ook al is hij persoonlijk gehoord, doordat de gemeenschappelijke brochure hem niet is verstrekt daadwerkelijk de mogelijkheid is ontnomen om zijn argumenten op zodanige wijze naar voren te brengen dat de administratieve procedure jegens hem een andere afloop had kunnen hebben.

5) Artikel 3, lid 1, en lid 2, tweede alinea, van verordening nr. 604/2013, gelezen in samenhang met artikel 27 van deze verordening en met de artikelen 4, 19 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat

de rechter van de verzoekende lidstaat bij wie beroep is ingesteld tegen een overdrachtsbesluit, niet mag onderzoeken of er in de aangezochte lidstaat een risico op schending van het beginsel van non-refoulement bestaat waaraan de persoon die om internationale bescherming verzoekt na of ten gevolge van zijn overdracht aan deze lidstaat zou blootstaan, wanneer deze rechter niet vaststelt dat er in de aangezochte lidstaat sprake is van systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken.

Meningsverschillen tussen de autoriteiten en de rechterlijke instanties van de verzoekende lidstaat, enerzijds, en van de aangezochte lidstaat, anderzijds, over de uitlegging van de materiële voorwaarden voor internationale bescherming tonen niet aan dat er sprake is van systeemfouten.

6) Artikel 17, lid 1, van verordening nr. 604/2013, gelezen in samenhang met artikel 27 van deze verordening en met de artikelen 4, 19 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat

de rechter van de verzoekende lidstaat niet verplicht is de verantwoordelijkheid aan deze laatste lidstaat toe te wijzen wanneer hij het oneens is met de beoordeling van de aangezochte lidstaat aangaande het risico op refoulement van de betrokken persoon. Indien er bij de overdracht of als gevolg daarvan geen sprake is van systeemfouten in de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor personen die om internationale bescherming verzoeken in de aangezochte lidstaat, kan de rechter van de verzoekende lidstaat deze laatste lidstaat evenmin dwingen om een verzoek om internationale bescherming zelf te behandelen op grond van artikel 17, lid 1, van de Dublin III-verordening omdat er volgens hem in de aangezochte lidstaat een risico op schending van het beginsel van non-refoulement bestaat.

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)